

کشور و با صنایع مختلف با توجه به معیارهای ذیل تعیین کند:

۱- حداقل دستمزد کارگران با توجه به درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود.

۲- حداقل دستمزد بدون آن که مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول شده را مورد توجه قرار دهد باید به اندازه‌ای باشد تا زندگی یک خانواده، که تعداد متوسط آن توسط مراجع رسمی اعلام می‌شود را تأمین کند. با وجود تأکید قانون بر در نظر گرفتن تورم و سبب معیشت اما نمایندگان کارفرمایی می‌گویند قانون گفته فقط نگاهی به تورم داشته باشیم به این‌که مطابق تورم نرخ دستمزد را تعیین کنیم. کارفرماها با تفسیری که از قانون ارائه می‌دهند تلاش دارند بار هزینه‌های تولید که تورم و مالیات بر دوش شان گذاشته با پرداخت دستمزد کمتر، اندکی جبران کنند اما خودشان خوب می‌دانند که حتی با ۴۰ درصد افزایش هم دستمزدها به ۱۰ میلیون تومان می‌رسد که از هزینه‌های ماهانه زندگی بسیار عقب‌تر است. در بحث تعیین عدد حداقل دستمزد مناقشه دیگری هم وجود دارد. نمایندگان کارگری تأکید دارند که با توجه به تعیین حداقل حقوق ۱۰ میلیون تومانی در مجلس، دستمزد کارگران هم نباید از این عدد کمتر باشد اما نمایندگان کارفرمایی می‌گویند مجلس نمی‌تواند برای شورایعالی کار تعیین تکلیف کند و باید مطابق قانون کار دستمزد را تعیین کنیم. آنجا که قانون کار می‌گوید تورم و سبب معیشت ملاک باشد، نمایندگان کارفرمایی قانون را نمی‌پذیرند. اما آنجا که مجلس می‌گوید حداقل حقوق نباید کمتر از ۱۰ میلیون تومان باشد، نمایندگان کارفرمایی بر اجرای قانون کار تأکید می‌کنند.

با این حال کارشناسان بازار کار معتقدند مجلس و جاهت قانونگذاری در کشور دارد و وقتی عددی برای حداقل حقوق تعیین می‌کند برای تمام بخش‌ها چه کارمندی و چه کارگری باید رعایت شود. بر این اساس اگر مبنای ۱۰ میلیون تومان برای حداقل حقوق رعایت شود، افزایش ۴۰ درصدی دستمزد برای سال آینده حتمی است و نمایندگان کارگری باید برای اعداد بیشتر چانه‌زنی کنند.

واحد برسیم. اگر به جمع بندی نرسیدیم آن وقت عدد مورد نظر خود را اعلام می‌کنیم. **جلسات چرا انقدر به تأخیر افتاده است؟**

واقعیت این است که جلسات شورایعالی کار با حواشی روبه‌رو شده است. برای تشکیل جلسات بیش از اندازه تعلل شده است. به اعتقاد من به دستمزد منطقه‌ای به صورت اغراق گونه پرداخته شده و موضوع اصلی ما که تعیین دستمزد است، در حاشیه قرار گرفته است. پیش بینی ما این است که از هفته آینده به صورت رسمی جلسات شورایعالی کار تشکیل شود.

تخریب پیشنهادی گروه کارگری چقدر است؟

نمی‌توانم اعلام کنم. چون با حواشی روبه‌رو شده ایم. به همین خاطر ترجیح می‌دهم عددی اعلام نکنم.

چه حواشی‌ای؟

در خصوص حضور افراد مباحثی وجود دارد. حضور خود من هم در شورایعالی کار هنوز قطعی نیست. همچنین در خصوص دستور جلسات شورا که از اواسط تیرماه بارها درخواست تشکیل جلسات برای ترمیم دستمزد مطرح شده و دولت در دستور کار قرار نداده است. از سوی دیگر در دوره فعلی به عقیده من سه‌جانبه‌گرایی به شعار تبدیل شده است. این مسائل سبب شده فاصله بین گروه‌های مختلف نسبت به سال‌های گذشته بیشتر شود. باید اولین جلسه تشکیل شود و رویکردها مشخص شود. بعد از آن می‌توانیم دقیق‌تر درباره مسائل اظهار نظر کنیم.

ماده ۴۱ قانون کار بر نرخ تورم و سبب معیشت برای تعیین دستمزد تأکید می‌کند. توجه به تورم تأکید شده است. سبب معیشت هم که تعیین می‌شود بخشی از آن برعهده کارفرماست. بر برخی خیلی ساده با قضیه برخورد می‌کنند بدون مطالعه و این سبب می‌شود افراد به اشتباه بیفتند.

آیا قانون کار بر نرخ تورم و سبب معیشت تأکید می‌کند. توجه به تورم تأکید شده است. سبب معیشت هم که تعیین می‌شود بخشی از آن برعهده کارفرماست. بر برخی خیلی ساده با قضیه برخورد می‌کنند بدون مطالعه و این سبب می‌شود افراد به اشتباه بیفتند.

آیا قانون کار بر نرخ تورم و سبب معیشت تأکید می‌کند. توجه به تورم تأکید شده است. سبب معیشت هم که تعیین می‌شود بخشی از آن برعهده کارفرماست. بر برخی خیلی ساده با قضیه برخورد می‌کنند بدون مطالعه و این سبب می‌شود افراد به اشتباه بیفتند.

تأمین مسکن که بر عهده دولت است مربوط به عرضه مسکن است. به هر حال درآمد ماهانه افراد باید با هزینه‌های او تناسب داشته باشد.

واقعیت این است که با این مبلغ سخت می‌گذرد. اما باید ببینیم در یک خانواده چند نفر کار می‌کنند. بحث‌های زیادی پیرامون دستمزد وجود دارد که باید در نظر گرفته شود. ما هم دوست داریم زندگی افراد راحت بگذرد. اما تورم چیزی است که دولت باید کنترل کند. اشتباه نباید کارگر و کارفرما را بهم درگیر کرد.

کارگری که هشت ساعت در روز در یک مجموعه کار می‌کند باید درآمدی متناسب با میزان وقتی که می‌گذارد. داشته باشد. امروز حقوق هفت میلیون تومانی، بیشتر شبیه یک شوخی است.

قانون اعلام کرده است. ما باید متکی بر قانون صحبت کنیم. قانون هم این‌ها را تعریف کرده است. اگر همه این‌ها را در یک سبد بریزیم به تحلیل درست نمی‌رسیم.

نگاه کارشناس

حمید حاج اسماعیلی کارشناس بازار کار:

نمایندگان کارگری برای ۱۵ میلیون تومان بجنگند

«به صراحت به نمایندگان کارگری می‌گویم برای ۱۰ میلیون تومان بجنگند». حمید حاج اسماعیلی، کارشناس بازار کار در گفت‌وگو با هم‌میهن تأکید کرد، مجلس کف حقوق دریافتی را برای سال آینده ۱۰ میلیون تومان تصویب کرده است. بنابراین افزایش ۴۰ درصدی دستمزد کارگران قطعی است. او گفت: «هیچ نماینده کارگری نباید افتخار ۱۰ میلیون تومان را به نام خود ثبت کند. نمایندگان کارگری باید بایستند و کمتر از ۱۵ میلیون تومان را امضا نکنند. سال گذشته مصوبه مورد نظر دولت را امضا کردند بعداً گفتند ما فریب خوردیم. دولت به ما وعده داده بود. الان این تجربه تلخ را دارند. نباید دوباره فریب دولت را بخورند. با یک مشورت مناسب و عزم جدی در جلسات دستمزد شرکت کنند و مقابل دولت بایستند. نباید مرعوب دولت شوند.»

وزیر کار از چند ماه گذشته با صحبت‌هایی پیرامون تورم‌زا بودن افزایش دستمزد و تأکید روی رشد ۲۰ درصدی و جبران عقب‌ماندگی درآمد کارگران با سبدهای حمایتی برای جلوگیری از افزایش منطقی دستمزد، زمینه‌چینی می‌کند که آیا اینک در سال‌های گذشته هم دیدیم که خواست دولت نهایتاً محقق شد. با این رویه بود و نبود شورایعالی کار چه تأثیری در تعیین دستمزد دارد؟

در سال‌های گذشته بارها تأکید کردیم که جلسات شورایعالی کار به صورت تشریفاتی تشکیل می‌شود و تعیین‌کننده دستمزد کارگران، دولت است. در دولت‌های گذشته نیز این رویه وجود داشته و این یکی از ضعف‌های جدی است که در حوزه کار وجود دارد. متأسفانه هم دولت تعهدی به اجرای قانون ندارد و هم فرهنگ این کار در کشور ما شکل نگرفته است. براساس ماده ۴۱ قانون کار تعیین دستمزد در شورای سه‌جانبه که نمایندگان کارگری یک ضلع آن هستند، انجام می‌شود. باید در این شورا بحث‌های منطقی و چانه‌زنی‌های صنفی شکل بگیرد و نمایندگان کارگری بتوانند با استقلال کامل از حقوق جامعه کارگری دفاع کنند و متناسب با رشد هزینه‌ها برای دستمزد مباحثه داشته باشند اما در عمل می‌بینیم دولت اعتنایی به نمایندگان کارگری ندارد و اعتقادی به سه‌جانبه‌گرایی و کار و تعامل با شرکای اجتماعی ندارد.

در عین حال چون قدرت و نفوذ دارد، نرخ دستمزد را با رقمی که گمان می‌کند منطقی است تعیین کرده و آن را تحمیل می‌کند. در سال گذشته هم به خاطر دارید که نرخ دستمزد نصف رقمی که باید تعیین می‌شد، تصویب شد و نمایندگان کارگری آن را امضا کردند. حالا با بخشی از نمایندگان وابسته هستند، یا مرعوب می‌شوند و یا عده‌ای توانایی چانه‌زنی و احقاق حقوق کارگران را ندارند. این ضعف به بخش نمایندگان کارگری وارد است. اما آنچه بیشتر از همه مورد انتقاد است اینکه دولت علاقه‌ای ندارد تشکیل‌های کارگری مستقل باشند و توانایی پیگیری حقوق کارگران را داشته باشند. براساس همان رویکرد اشتباهی که از طرف دولت به مردم وجود دارد، اعتنایی به نیروی کار نمی‌شود.

سال گذشته دولت جلوی افزایش منطقی دستمزد را گرفت و من امروز نگرانم برای سال آینده هم دولت با همین رویکرد پیش برود و با همان منطقی که خود دارد دستمزد را تعیین کند. یعنی نهایتاً به آن مبالغی که مجلس برای کارمندان تعیین کرده تن بدهد و حول و حوش همان رقم‌ها را برای کارگران تعیین کند.

سال گذشته رقم سبب معیشتی که توسط کارگران برآورده شده بود در محدوده ۱۵ میلیون تومان بود. امسال حداقل دستمزد تنها نصف رقم سبب معیشت بوده است. با توجه به تورم ۴۰ درصدی، ممکن است رقم سبب معیشت تا ۱۸ میلیون تومان افزایش داشته باشد. بنابراین رشد ۲۰ یا ۳۰ درصدی دستمزد فاصله درآمد با تأمین معاش را بیشتر از امسال خواهد کرد.

واقعیت این است که چند شاخص در نظر گرفته می‌شود که معمولاً در همه کشورها به آن اعتنا می‌کنند. در ایران در ماده ۴۱ قانون کار نرخ تورم و سبب معیشت به عنوان ملاک تعیین دستمزد آورده شده است. در دنیا خط فقر ملاک اصلی تعیین دستمزد است. یعنی ما اگر نرخ تورم داشته باشیم و سبب معیشت هم تعیین کنیم لازم است که خط فقر را هم مشخص کنیم. دولت فعلی علاقه‌ای ندارد که با شفافیت در این باره اظهار نظر کند. در روزهای گذشته معاونت رفاه وزارت کار اعلام کرد که خط فقر مطلق را برای حمایت از

گروه‌های آسیب‌پذیر تعریف کرده‌ایم. اگر ضرورت تعیین خط فقر نسبی از خط فقر مطلق بیشتر نباشد، کمتر هم نیست. چرا که افرادی که زیر خط فقر نسبی بوده و در حوزه حمایت‌های اساسی و پایه‌ای هستند، جمعیت بزرگتری دارند لذا اولویت بیشتری دارند. دستمزد همه حقوق‌بگیران اعم از کارمندان، کارگران و بازنشستگان باید با شاخص خط فقر نسبی تعیین شود. نمی‌دانم دولت با اظهارات خود خواهانه چه منظوری از اعلام تعیین خط فقر مطلق به تنهایی دارد. براساس برآوردهایی که به صورت میدانی و از طریق گروه‌های تحقیقاتی بخش خصوصی انجام شده است، خط فقر نسبی که باید برای حداقل دستمزد ملاک باشد، بالای ۲۰ میلیون تومان است. حتی برخی این عدد را تا ۳۰ میلیون تومان محاسبه کردند اما اگر بخواهیم خیلی متعادل در نظر بگیریم بالای ۲۰ میلیون تومان باید خط فقر را لحاظ کنیم.

امروز با همه مزایایی که در کنار حداقل حقوق به کارگران می‌دهند هفت میلیون و ۲۰۰ هزار تومان پرداخت می‌شود که با خط فقر ۲۰ میلیون تومان فاصله قابل توجهی دارد.

اگر سال آینده هم ۲۰ درصد اضافه شود نزدیک به ۹ میلیون تومان خواهد شد.

دولت نمی‌تواند ۲۰ درصد اضافه کند. در مجلس امسال رقم خالص برای حداقل حقوق ۱۰ میلیون تومان تعیین شد و در کنار آن مزایایی تعریف کردند که حداقل دریافتی به ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسید. حداقل حقوق را دولت در لایحه پیشنهاد نمی‌دهد و فقط درصد رشد حقوق کارمندان را اعلام می‌کند که دیدید ابتدا دولت ۱۸ درصد پیشنهاد داده بود اما مجلس از رقم ۲۰ درصد کوتاه نیامد و ۲۰ درصد تصویب شد. در کنار این درصد، مجلس همانند سال گذشته رقمی برای حداقل حقوق تعریف می‌کند که دولت نباید از این رقم کمتر پرداختی داشته باشد. بنابراین رقم ۱۱/۵ میلیون تومان به عنوان مبنای شورایعالی کار باید مدنظر باشد. براساس این رقم، افزایش حقوق کارگران تا ۴۰ درصد قطعی است. نیازی به چانه‌زنی هم ندارد. تردید نکنید که نزدیک به ۴۰ درصد افزایش برای اینکه حداقل حقوق به ۱۰ میلیون تومان برسد، لازم الاجراست. دولت نمی‌تواند از آن تخلف کند. اصلاً نیازی نیست که نمایندگان کارگری برای رقم ۴۰ درصد در شورا حضور پیدا کنند. آنها باید برای افزایش بیش از ۴۰ درصد چانه‌زنی داشته باشند.

ممکن است مانند سال گذشته دولت از طرف‌هایی مثل قرار دادن سبد کالا کنار این عدد استفاده کند تا رقم را صوری به ۱۰ میلیون تومان برساند.

سال گذشته هم همین کار را کردند. سبد کالا پیشنهاد دادند. بعد از گذشت نیمی از سال حقوق کارمندان را اضافه کردند اما کارگران را از بازبینی حقوق محروم کردند. دولت سال گذشته وعده داد که هزینه‌های کارگران را جبران می‌کند. وعده داد که تورم را تا ۲۰ درصد کاهش می‌دهد. اما کدام یک از این وعده‌ها عملی شد؟ من معتقدم ۱۰ میلیون تومان عددی نیست که نیازهای خانواده کارگری را بتواند پوشش دهد. بنابراین از نمایندگان کارگری می‌خواهیم روی درصدهایی بیش از ۴۰ درصد و روی ارقام حداقلی بیش از ۱۰ میلیون تومان چانه‌زنی کنند. با توجه به اینکه خط فقر امسال ۲۰ میلیون تومان است، نمایندگان کارگران نباید کمتر از ۱۵ میلیون تومان را برای حداقل دستمزد قبول کنند. ۱۵ میلیون تومان هم کفاف مخارج زندگی را نمی‌دهد. فردی که مستأجر است سهم عمده این حقوق را باید صرف اجاره مسکن کند. اجاره آپارتمان در هیچ منطقه‌ای از تهران کمتر از ۶ میلیون تومان نیست. ما باید یک حقوقی را برای کف در نظر بگیریم که بتواند حداقل‌های زندگی را تأمین کند. بنابراین پذیرش حقوقی کمتر از ۱۵ میلیون تومان خیانت به جامعه کارگری است. بنابراین به صراحت به نمایندگان کارگری می‌گویم برای ۱۰ میلیون تومان بجنگند. ۱۰ میلیون تومان را نمایندگان مجلس تصویب کردند. هیچ نماینده کارگری نباید افتخار ۱۰ میلیون تومان را به نام خود ثبت کند. باید بایستند و کمتر از ۱۵ میلیون تومان را امضا نکنند. سال گذشته مصوبه را امضا کردند بعداً گفتند ما فریب خوردیم. دولت به ما وعده داده بود. الان این تجربه تلخ را دارند. نباید دوباره فریب دولت را بخورند و با یک مشورت مناسب و عزم جدی در جلسات تعیین دستمزد شرکت کنند و مقابل دولت بایستند. نباید مرعوب دولت شوند.

رویداد

اصلاحات در نظام بانکی

سیاست اساسی ما در سال آینده، اصلاحات در نظام بانکی است که ممکن است برخی از آنها هزینه‌هایی نیز داشته باشند اما ناچار به انجام آن هستیم. به گزارش ایلنا، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی، گفت: امسال ۳ مؤسسه را منحل کردیم، سال آینده ۸ بانک را در مسیر اصلاح داریم و دانم آنها را بررسی می‌کنیم تا مسیر اصلاح را به خوبی طی کنند و ناترازی آنها کاهش پیدا کند؛ اگر چه برخی از این ناترازی‌ها به دلیل ناترازی اقتصادی و دولت است اما در هر صورت در سیستم بانکی به دنبال کاهش ناترازی‌ها هستیم تا بتوانیم مسیر ترمیمی را در کشور متعادل کنیم که خوشبختانه در این جهت در بانک مرکزی برنامه‌های لازم اندیشیده شده است. او ادامه داد: در مورد بازار ارز نیز همچنان سیاست ما پیش‌بینی‌پذیر کردن نرخ ارز است و استفاده از مرکز مبادله به عنوان سیاست اصلی بانک مرکزی در تأمین نیازهای ارزی است و با توجه به ذخایر ارزی‌ای که داریم، امیدواریم در سال آینده بتوانیم سهم بیشتری را در خدمت تولید کشور قرار دهیم. فرزین با بیان اینکه برای دستیابی به اهداف خود، سیاست‌های متوعی را دنبال می‌کنیم، عنوان کرد: مثلاً در مرکز ارز، به‌زودی بازار سلف ارزی راه‌اندازی می‌شود و سعی می‌کنیم از این طریق ارز را پیش فروش کنیم که دوره آن در شروع، ممکن است یک‌ماهه باشد و در ادامه تلاش خواهیم کرد که دوره آن بیشتر و تا ۶ ماه افزایش داده شود؛ همچنین از ابزارهای سوآپ ارز نیز استفاده می‌کنیم. در حوزه سیاست‌های پولی، طبیعی بود که با مهار نقدینگی، برخی واحدهای تولیدکننده دچار مشکل شوند، اما چاره‌ای نداشتیم و باید این محدودیت را اعمال می‌کردیم.

بازتاب

واکنش وزارت جهاد کشاورزی به گزارش هم‌میهن:

سال آینده گوشت ارزان می‌شود

روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی به گزارش منتشرشده در روزنامه هم‌میهن به تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ با عنوان «تثبیت دلار و جهش قیمت گوشت» با کذب ۱۱۶۳۱ واکنش نشان داد که این جوابیه در ادامه می‌آید: طبق داده‌های مرکز آمار در چند ماه گذشته زایش پرواربندی حدود ۲۵ درصد بیشتر از سال ۱۴۰۱ بوده و این به معنای عرضه بیشتر دام در پایان سال جاری است، با ورود دام تولید داخل به زنجیره مصرف از پایان سال جاری و به‌ویژه بهار سال آینده شاهد کاهش چشمگیر قیمت گوشت خواهیم بود. ترمیم زنجیره گوشت قرمز و افزایش تولید از سوی معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی پیگیری می‌شود. قیمت دام در سال جاری افزایش یافته است، همچنین با برنامه‌ریزی معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی جو و نهاده‌های دامی به‌وفور تأمین شده و با ترخی تقریباً ۳۰ درصد پایین‌تر از قیمت مصوب عرضه شده است، در نتیجه، تولید برای دامدار صرفه اقتصادی پیدا کرده است. با افزایش عرضه از محل تولید همراه با واردات، سبب می‌شود شکاف عرضه و تقاضا پر شود و قیمت دام و گوشت قرمز کاهش یابد. پس از پایان تعطیلات ژانویه و شروع مجدد واردات گوشت گرم و افزایش واردات گوشت منجمد در دو تا سه هفته گذشته شاهد تثبیت قیمت گوشت و در برخی موارد کاهش نسبی قیمت بودیم. همچنین دولت در جهت حمایت از مصرف‌کنندگان، اقدام به تأمین ارز برای تجار به منظور واردات گوشت گوساله منجمد برای جذب صنف و صنعت کرده است تا با کاهش فشار از روی بازار گوشت داخلی، گوشت مورد نیاز این صنف تأمین شود و همین امر نیز در کاهش قیمت گوشت در بازار داخلی بی‌تأثیر نبوده است. لازم به ذکر است برای تولید گوشت سفید ۱۴۷ میلیون قطعه مرغ جوجه‌ریزی و بیش از ۱۳۰ میلیون مرغ پای کشتار به صورت ماهانه در کشور تولید می‌شود که علاوه بر تأمین نیاز داخل برای تکمیل ذخایر استراتژی برای ماه مبارک رمضان و عید نوروز از همین تولیدات استفاده می‌شود.

